

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XVI. Izdan in razposlan dne 16. februarja 1897

Vsebina (Št. 47—51.) 47. Dopustilnica za lokalno železnico iz Rakovnika v Mladotice. — 48. Dopustilnica za lokalno železnico iz Sedleca v Čížkovic. — 49. Zakon o dodelitvi dodatnega kredita k proračunu trgovinskega ministrstva za leto 1896. — 50. Ukaz, s katerim se izpreminja in dopoljuje ministrski ukaz z dne 4. maja 1883. l., oziroma odstavek 2. §. 1. v ministrskem ukazu z dne 1. oktobra 1875. l. o varnostnih naredbah zoper razpok parnih kotlov. — 51. Ukaz o prepovedi krošnjarstva (pohišne trgovine) v ozemlju deželnega glavnega mesta Celovec.

47.

Dopustilnica z dne 23. januarja 1897. l.

za lokalno železnico iz Rakovnik v Mladotice.

Na podstavi Najvišega pooblastila se mi je v porazumu z vdeleženimi ministrstvi vzvidelo, notarju Vincencu Feyerfeilu v Karlínu v družbi s fabriškim posestnikom Jožefom Čermákom, županom v Rakovniku, z zidarskim mojstrom Frančiškom Sallerjem v Pragi in z velikim trgovcem Viktorjem Arnsteinom v Čisti podeliti po pogojih, določenih v nastopnem, po zmislu zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), in zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom od postaje Rakovnik na državne železnice progi Rakovnik—Protivín napraviti čez Petrovice, Čisto, Kozlany in Kralovice v Mladotice na državne železnice proge Polzenj—Duchcov.

§. 1.

Železnici, katera je predmet te dopustilnice, se dodeljujejo v členu V. zakona z dne 31. decembra

1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 2.

Koncesijonarji so dolžni, začeti gradnjo dopuščene železnice precej po dodelitvi dovolila za njo in jo dokončati najdalje v poldrugem letu, računčé od današnjega dne, dodelano železnico takoj izročiti javnemu prometu ter po nji vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodo držali gorenjega rokú za gradnjo in pa da izvrše in opremijo železnico, kakor je dopustilu primerno, morajo koncesijonarji dati zagotovilo, položivši varščino 3000 goldinarjev v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti, se smé izreči, da je ta varščina zapala.

§. 3.

Da izdelajo dopuščeno železnico, za to se dodeljuje koncesijonarjem pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je dodeliti koncesionarjem tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se vtegnile narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar določa ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih postavi ministrstvo za železnice, pa tudi tega, kar velevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in red za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti dadó v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na znižano vozno brzino, zdelo pripustno ministrstvu za železnice, a na to stran bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§. 5.

Koncesionarjem se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredé delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Koncesionarji imajo pravico, izdati prednostnih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžbe imajo prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga določi državna uprava.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših lét, se ne sme odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice, za dobavo vozil in pa dotacijo pričuvnega zaklada, katerega določi državna uprava, res uporabljenih in prav izkazanih, prištevši interkalarné obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in kar bo res kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se sméjo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če državna uprava privoli v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 6.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in rečí se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se bodo uporabljala tudi na deželno brambo in črno vojsko obéh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na žandarje, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi kadar bodo te osebe službeno potovale na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesionarji se zavezujejo, da pristopijo k dogovoru, med avstrijskimi železniškimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih rečí za prevažanje vojakov in pa vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večé vojaške prevoze, dalje da pristopijo k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležéče.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dnem, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó po tem času, pa se ne objavijo po državnem zakoniku, zadobé za koncesionarje veljavnosttedaj, kadar se jim priznanijo uradoma.

Te dolžnosti imajo koncesionarji samó v toliko, v kolikor se njih izpolnjevanje zdi izvršljivo z ozirom

na drugotnost té proge in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé na napravo, opremo in vrsto obrata.

Koncesionarji so dolžni, oddajaje službe se ozirati po zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

V koliko je enake ugodnosti, kakor jih ustanavlja gledé na prevažanje vojakov §. 6., dodeljevati civilnim stražnim četam (varnostni straži, finančni straži i. e.) ali drugim javnim organom, to se določuje v dopustilnih pogojih.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vrèd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računèč od današnjega dne, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo izgubilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 2. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop roku ne mogel opravičiti po zmislu §. 11. lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 9.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, bo vodila ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, na račun koncesionarjev država. Kakó je sicer voditi ta obrat, to se vravná s posebno obratno pogodbo, k se sklene med državno upravo in koncesionarji

§. 10.

Koncesionarji imajo dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), državni upravi na njeno zahtevo vsak čas dopustiti skupno porabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le

napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali dati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti donosi, kar jih bo imela podjetba v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

Po zmislu spredaj stoječega določila najdeni čisti donos je potem koncesionarjem kot odškodnino za odkup v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

2. Ako bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni poprečni čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za pogojeno obrestovanje in povračilo pri deželni banki kraljevine češke zastran nabave novecev s poroštvom te kraljevine vzprejetega hipotekarnega posojila in pa za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država namesto koncesionarjev prevzame, da je sama plača, zgoraj omenjeno hipotekarno posojilo do popolne njegove razdolžbe ob dogovorjenih rokovih dospelosti in da izplačuje spredaj navedeno letnino za delniško glavnico v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

3. Državi se pridržuje pravica, kadarkoli na mesto še ne dospelih letnih plačil po zmislu odstavka 1., oziroma namesto letnine, ki jo bo po odstavku 2. plačevati za delniško glavnico, plačati glavnico, enako znesku glavnice, računèč obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti spredaj omenjenih plačil, ki jih je opravljati po določilih odstavka 1. in 2. polletno.

Ako se država odloči, plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

4. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštevši tudi vozila in gradivne zaloge in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le-ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilo državnih uprav.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zalog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zakladov v obsegu, povedanem v §. 11., št. 4.

Ako to dopustilo mine in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 11.), obdržé koncesionarji lastni pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in pa kar bi imeli po obračunih terjati, potem tudi last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere so si koncesionarji sezidali ali pridobili sami po pooblastilu državnih uprav z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in posebno po nadzornikih, pošiljanih ob koncesionarjev stroških, kakorkoli se ji vzvidi primerno, prigledovati, da se gradnja izvaja po projektu in po pogodbi.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, koli-

korkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, ali pa kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si precej izprostiti odločilo ministerstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§. 14.

Ako bi se poleg vsega poprednjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridržuje državni upravi tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Guttenberg s. r.

48.

Dopustilnica z dne 29. januarja 1897. l.

za lokalno železnico iz Sedleca v Čižkovice.

Na podstavi Najvišega pooblastila se mi je v porazumu z vdeleženi ministri vzvidelo, Leopoldu grofu Thurn-Hohensteinu, posestniku v Štěpanu, v družbi z dr. jem Alojzijem Bauerjem, državnim poslancem in posestnikom v Podsedicah, dr. jem Albinom Viktorjem Tschinkelom, advokatom v Teplicah, in Viktorjem Nobackom, stavbnim podjetnikom v Pragi, podeliti po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom od postaje Sedlec na državne železnice progí Polzenj—Duchcov napraviti do postaje Čižkovice na lokalni železnici Losovice—Libochovice privilegovane avstrijsko-ogrske državne železniške družbe.

§. 1.

Železnici, katera je predmet te dopustilnice, se dodeljujejo v členu V. zakona z dne 31. decembra

1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 2.

Koncesionarji so dolžni, začeti gradnjo dopuščene železnice precej po dodelitvi dovolila za njo in jo dokončati najdalje v poldrugem letu, računč od današnjega dne, ter dodelano železnico takoj izročiti javnemu prometu in po nji vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodo držali gorenjega roku za gradnjo, morajo koncesionarji dati zagotovilo, položivši varščino 5000 goldinarjev v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale zgoranje dolžnosti, se smé izreči, da je ta varščina zapala.

§. 3.

Da izdelajo dopuščeno železnico, za to se dodeljuje koncesionarjem pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je dodeliti koncesionarjem tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se vtegnile narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar določa ta dopustilnica in pa dopustilnih pogojev, ki jih postavi ministrstvo za železnice, pa tudi tega, kar vevajajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in red za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.) in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti dadó v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebnó na znižano vozno brzino, zdelo pripustno ministrstvu za železnice, a na to stran bodo veljali posebni obratni predpisi ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§. 5.

Koncesionarjem se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredé delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Izdaja prednostnih zadolžnic je izključena.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice, in za dobavo vozil in pa za dotacijo pričuvnega zaklada, katerega določi državna uprava, res uporabljenih in prav izkazanih, prišteví interkalarne obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in kar bo res kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se sméjo dotični stroški prišteti napravní glavnici, če državna uprava privoli v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav, in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 6.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila je uporabljati tudi na deželno brambo in črno vojsko obéh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na žandarje, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi kadar te osebe potujejo službeno na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesionarji se zavezujejo, da pristopijo k dogovoru, med avstrijskimi železniškimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje da pristopijo k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal dne 1. junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležéče.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarje moč in veljavo z dnem, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó po tem času, pa se ne objavijo po državnem zakoniku, zadobé za koncesionarje veljavnost tedaj, kadar se jim priznanijo uradoma.

Te dolžnosti imajo koncesionarji samó v toliko, v kolikor se njih izpolnjevanje zdi izvršljivo z ozirom na drugotnost té proge in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé na napravo, opremo in vrsto obrata.

Koncesionarji so dolžni, oddajaje službe se ozirati po zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

V koliko je enake ugodnosti, kakor jih ustanavlja gledé na prevažanje vojakov §. 6., dodeljevati civilnim stražnim četam (varnostni straži, finančni straži i. e.) ali drugim javnim organom, to se določuje v dopustilnih pogojih.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računèč od današnjega dne, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo izgubilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 2. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o

začetku obrata, ter bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti po §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 9.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, vodi na račun koncesionarjev država. Kakó je sicer voditi ta obrat, to se vrvná s posebno obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarji.

§. 10

Koncesionarji imajo dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), državni upravi na njeno zahtevo vsak čas dopustiti skupno porabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife za primérno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti donosi, kar jih bo imela podjetba v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potèm se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

Po zmislu spredaj stoječega določila najdeni poprečni čisti donos je potem koncesionarjem kot odškodnino za odkup v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

2. Ako bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni poprečni čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za pogojeno cbrestovanje in povračilo pri deželni banki kraljevine češke zastran nabave novcev s poroštvom

te kraljevine vzprejetega hipotekarnega posojila in pa za štiri odstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država namesto koncesionarjev prevzame, da je sama plača, zgoraj omenjeno hipotekarno posojilo do popolne njegove razdolžbe ob dogovorjenih rokovih dospelosti in da izplačuje spredaj navedeno letnino za delniško glavnico v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

3. Državi se pridržuje pravica, kadarkoli na mesto še ne dospelih letnih plačil po zmislu odstavka 1., oziroma namesto letnine, ki jo bo po odstavku 2. plačevati za delniško glavnico, plačati glavnico, enako znesku glavniške, računčič obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti plačil, ki jih je opravljati po določilih odstavka 1. in 2.

Ako se država odloči, plačati to glavnico, plača jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

4. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne odpate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi reči, naj bodo premične ali nepremične, všteti tudi vozila in gradivne zaloge in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le-ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristoještva, tudi vozil, gradivnih zálog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zakladov v obsegu, povedanem v §. 11., zadnjem odstavku.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 11.), obdržé koncesionarji last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in pa kar bi imeli po obračunih terjati, potem tudi last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere so si koncesionarji sezidali ali pridobili sami po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pristoještvo železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Tudi ima državno upravo pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, pošiljanih ob koncesionarjev stroških, kakorkoli se ji vzvidi primerno, prigledovati, da se gradnja izvaja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikor se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, ali pa kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si precej izprosi odločilo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§. 14

Ako bi se poleg vsega poprednjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridržuje državni upravi tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreče, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Guttenberg s. r.

49.**Zakon z dne 3. februarja 1897. 1.**

o dodelitvi dodatnega kredita k proračunu trgovinskega ministrstva za leto 1896.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

V založbo v finančnem zakonu za leto 1896. pri poglavju 27., naslovu 6. ne previdenih stroškov za nakup poslopja v Brnu za tamkajšnji meroskusni urad se dovoljuje dodatni kredit za izredno potrebsčino, in to z dobo uporabe do konca decembra 1897. leta v znesku 24.000 gl.

Člen II.

Izvršiti ta zakon je naročeno Mojemu ministru za trgovino in Mojemu ministru za finance.

Na Dunaju, dne 3. februarja 1897.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r.

Glanz s. r.

Biliński s. r.

50.

Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari z dne 5. februarja 1897. 1.

s katerim se izpreminja in dopolnjuje ministrski ukaz z dne 4. maja 1883. l. (drž. zak. št. 59), oziroma odstavek 2. §. 1. v ministrskem ukazu z dne 1. oktobra 1875. l. (drž. zak. št. 130) o varnostnih naredbah zoper razpok parnih kotlov.

§. 1.

Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari z dne 4. maja 1883. l. (drž. zak. št. 59), oziroma dosedanji odstavek 2. paragrafa 1. v ukazu trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari z dne 1. oktobra 1875. l. (drž. zak. št. 130) o varnostnih naredbah zoper razpok parnih kotlov se razveljavlja.

§. 2.

Paragrafu 1. v ministrskem ukazu z dne 1. oktobra 1875. l. (drž. zak. št. 130) se pristavlja kot drugi odstavek to le:

„Izvzete so od tega tiste posode, ki so določene za narejanje pare z manjšim pretlakom kakor 0.5 atmosfer, ako so z vzduhom spojene po zgoraj odprti, v prostor za vodo segajoči stanski cevi, visoki največ 5 metrov, ali pa po kaki drugi varnostni napravi, dovoljeni po trgovinskem ministrstvu v porazumu z ministrstvom za notranje stvari.“

§. 3.

Ta ukaz stopi v veljavnost z dnevom, katerega se razglasi.

Badeni s. r.

Glanz s. r.

51.

Ukaz ministrstva za trgovino v porazumu z ministrstvom za notranje stvari in finance z dne 11. februarja 1897. 1.

o prepovedi krošnjarstva (pohišne trgovine) v ozemlju deželnega glavnega mesta Celovec.

Na podstavi v §. 10. v cesarskem patentu z dne 4. septembra 1862. l. (drž. zak. št. 252) in §. 5. v izvršitvenem predpisu k njemu se od 1. dne julija 1897. l. počenši krošnjarstvo (trgovina, hodé od hiše do hiše) prepoveduje v ozemlju deželnega glavnega mesta Celovec.

Ta prepoved ne velja o pripadnikih gledé krošnjarstva posebno pogodovanih krajev, naštetih v §. 17. patenta o krošnjarstvu in v dotičnih poznejših določilih.

S to prepovedjo se ne ruši v §. 60., odstavku 2. obrtnega reda omenjeno prodajanje tamkaj oznamenjenih predmetov vsakdanje porabe od hiše do hiše ali na cesti.

Badeni s. r.

Glanz s. r.

Biliński s. r.